

Лизингови застраховки

ПРОДАВАЧИТЕ НА СЪПКИ ЛИМУЗИНИ
СЕ ЗАСТРАХОВАТ - ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ
ОТКЛИКВАТ, НО ПРЕДПАЗЛИВО

„ДВА ПЪТИ МЕРИ,
ЕДИН ПЪТ РЕЖИ“

казват хората и тази народна мъдрост, изглежда, намира точно изражение не другаде, а във взаимодействието на лизинговите дружества и застрахователите. Поради това, че ги считат за доста рискови, застрахователите подхождат към тях особено предпазливо.

В основата на лизинга стоят две основни правоотношения - възникващи по повод на срочен договор за наем и отношения по кредит. В зависимост от различните видове лизинг има по-голямо или по-малко участие на кредитния елемент, като, естествено, разликата между видовете лизинг не е само в наличието на кредитиране по него.

Лизинговите застраховки, както ги наричат, могат да бъдат по договор за лизинг на моторни превозни средства или на имущество. Застрахователният договор се сключва с дружеството, което продава автомобили или имущество на лизинг и се застрахова финансовият му риск, т.е. рискът от неизплатени от лизингополучателя вноски. И тъй като скъпите автомобили днес се купуват разсрочено на вноски, на пазара лизинговите застраховки на превозните средства имат най-голям оборот.

Известен е фактът, че само за последните 3 години броят на внесените автомобили нарасна неимоверно.

Проучванията поазват също така, че с нарастване на благосъстоянието на българите те все по-често предпочитат да купуват нови автомобили. А това става на лизинг и обезателно предполага застраховане на лизинговата компания в случай на некоректен платец.

Характерното за този вид застраховки е, че се предшестват от доста задълбочени предварителни проучвания за надеждността на получателите на лизинг, за да се прецени рискът. Едва след преценка на подробната информация се пристъпва към сключване на застрахователен договор с лизинговото дружество. Обикновено застрахователите работят с постоянни партньори. Тази застраховка почти никога не се сключва, без да са купени полици за имущество или каско застраховане. На практика застрахователите предлагат уеднаквени общи условия и клиентите избират съвсем минимални разлики в премията, а преценяват кой би изплатил по-бързо и по-голям размер обезщетение.

Когато застрахователят прецени, че клиентите му са по-рисковани, т.е. застрахователният риск е висок, лизингов договор се сключва едва след изрично писмено съгласие от негова страна и с предварително одобрение на всеки отделен клиент. Одобрението се получава в срок от 24 часа до 72 часа.

Днес, когато застрахователният бизнес се оглежда за разработване на нови пазари, застраховките на финансови рискове станаха хит от началото на 2000-та година.

Същността на застраховката „Финансов риск“ е, че тя е гаранция за застрахования, че ще разполага с ликвидни парични средства във всеки мо-

мент от развитието на договора за кредит или лизинг при временни затруднения или цялостно неплащане от страна на кредитополучателя или лизингополучателя.

А в групата застраховки „Разни финансови загуби“ „Застраховките на лизингови вноски“ заемат над 75% като обем премиен приход.

След като влезе в сила новата регулативна рамка на Кодекса за застраховане, финансовите рискове са част от дейността на немалко от застрахователните субекти - компании и брокери. Това са продукти, които са лицензирани от КФН със съответни общи условия и със съответната инфраструктура на развитие във всяка застрахователна компания.

Застраховането бележи няколко поредни години на растеж над 20

ЗПАД „ДЗИ - Общо застраховане“ държи основен дял от застраховките на лизингови договори, сключени на българския застрахователен пазар. Компанията има сключени рамкови договори за застраховка с лизинговите компании на най-големите вносители на автомобили и най-големите лизингови компании в България, като предвид спецификата на взаимоотношенията между страните във връзка с администриране на договорите за застраховка на база отличната комуникация са създадени трайни и дългосрочни партньорски взаимоотношения.

Застрахователните договори покриват рисковете при неплащане на лизингови вноски при закупуване при условията на лизинг на различни вещи, основен дял в портфейла на ЗПАД „ДЗИ - Общо застраховане“ се пада на лизинговите договори за закупуване на автомобили, като застрахователно покритие се осигурява и при закупуване на най-разнообразни вещи - техника, електроника, машини, съоръжения и др. Застраховат се договори за лизинг с физически и юридически лица със срок до 6 години и при нулева първоначална вноска.

В ЗК „Уника“ АД лизинговите застраховки са за автомобили, имущество, апартаменти, машини и селскостопански животни. Застраховката е в сила от 01.12.2000 г. ЗК „УНИКА“ АД предлага застраховка на лизингови вноски, но само заедно с валидна застрахователна полица, сключена в компанията, на каско МПС, имущество или селскостопански животни, отдадени на лизинг. Застраховката се сключва по условията на специална Клауза за застраховка на лизингови вноски по договор за лизинг и покрива риска от „неплащане на дължими лизингови вноски“ по действителен договор за лизинг, сключен между лизингодателя и лизингополучателя.

ЗПАД „Булстрад“ още от 1992-1993 г. взема активно участие в развитието на лизинговия пазар и има лиценз за застраховки на всякакъв финансов риск.

СЪПА ЛИ Е ЛИЗИНГОВАТА ЗАСТРАХОВКА?

По принцип лизинговата цена се формира от продажната цена на автомобила с начислено ДДС и прибавено лизингово оскъпяване. Първоначалната вноска може да е 10%, 20% или 30% от стойността на имуществото, отдавано на лизинг.

Тарифата по застраховката зависи от размера на първоначалната вноска, от срока на лизинга и от вида на лизинговата вещ. Колкото е по-дълъг срокът, толкова е по-висока премията, защото застрахов-

ката се сключва за целия период. Минималният срок, регламентиран на пазара, е 12 месеца, а максималният - 48 месеца. Има единични лизингодатели, които практикуват и срок от 5 години.

ПРИМЕР

Ако един автомобил струва 20 000 лв. с ДДС, а лизинговото оскъпяване е 7% (1400 лв.), при лизинг за 3 години лизинговата цена е равна на 21 400 лв. Като се приспадне първоначалната вноска от 20% (4280 лв.), цената, която ще се разсрочва на месечни вноски, е остатъкът - 17 120 лв. Това ще бъде застрахователната сума. Именно върху тази застрахователна сума се начислява премията.

Цената на финансов риск по лизинговите договори зависи от много фактори, обясняват застрахователите, но в най-широки рамки обикновено варира от 0.5 до 2 на сто от застрахователната сума. Важен фактор при формиране на цената е също така срокът на лизинговия договор - от 1 до 6 години при автомобилните лизингови договори и 10 години при лизингови договори за селскостопански машини и недвижими имоти.

Застрахователните премии в ЗК „Уника“ АД могат да варират от 1.80% до 5% от застрахователната сума в зависимост от получената информация за надеждност на лизингополучателя.

В ЗПАД „ДЗИ-Общо застраховане“ съгласно установената практика и с оглед индивидуалния подход с клиентите се подписват рамкови застрахователни договори, чрез които се синхронизират условията на договорите за лизинг и застраховката, уточняват се правата и задълженията на страните и процедурите при сключване на индивидуалните застрахователни полици за застраховане на отделните договори за лизинг и при неплащане на дължими лизингови вноски и др. Застраховката на договори за лизинг е на разрешителен режим и се сключва след оценка на риска, съгласно утвърдена методика на застрахователя, която включва анализ на финансовата, юридическа и друга специална информация относно коректността на съответния клиент и параметрите и условията на договора за лизинг. За осигуряване на информацията, необходима за оценка на кредитния риск, ЗПАД „ДЗИ-Общо застраховане“ разполага с пълна собствена база данни, използва се и обществено достъпна информация и има подписани договори с фирми, специализирани в набрането и предоставянето на информацията относно морала на плащане на физическите и юридическите лица. Задължителни условия за сключване на застраховката

са осигуряването на съпътстваща имуществова застраховка на лизинговата вещ, сключена със ЗПАД „ДЗИ - Общо застраховане“, и обезпечение по договора за лизинг, като най-разпространените в практиката и приемани от ЗПАД „ДЗИ - Общо застраховане“ обезпечения са запис на заповед, нотариална заверка на договора за лизинг, вписване на договора за лизинг в ЦРОЗ и др., съгласувани и одобрени от застрахователя. Застрахователната премия се определя в процент от застрахователната сума или в конкретния случай лизинговата цена с включен ДДС, като тарифните числа варират между 0,8% и 2,8 % в зависимост от спецификата на лизинговата вещ, самоучастието, първоначалната вноска, срока на договора за лизинг, юридическия статут на лизингополучателя, обезпеченията и др.

В ЗК „Дженерали застраховане“ АД основно изискване е лизингодателят да е въвел 30% от стойността на лизинга като първоначална вноска. Премията се определя на тази база и е от 2% до 5% от застрахователната сума. При изплащане на обезщетението периодът на изчакване е 30 дни, за да може лизингодателят да направи възможното да върне имуществото.

Застраховка на финансови загуби от неплащане на разсрочени вноски по лизингови договори (т.нар. лизинг) е първата финансова

застраховка, която въвеждат в ЗК „Дженерали застраховане“ (бивша ЗК „Орел“ АД) през март 2000 г. Създаването на продукта е съобразено с изискванията на пазара - лизинг на автомобили и машини. Специфичното в компанията е, че сключва тази застраховка само с лизингополучатели - юридически лица, поради причини свързани със сигурността ѝ. Дружеството изисква предоставяне на актуално състояние за фирмите, баланс, отчет за приходи и разходи, отчет на паричния поток за 2 години назад и за текущия период, договор, запис на заповед от лизингополучателя към лизингодателя за сумата, която ще се изплаща. Обект на застраховките са лизинг на тежки машини за автосервизи, свързани с измержане, с технически прегледи, машини за обзавеждане на супермаркети, хладилници и т.н. Най-голям е обемът на застраховки за лизинг на леки и тежки автомобили.

(Продължава на стр. 7)